

Redacția, Administrația și Tipografia:
Măgurele, piața mare, Târgul
Inului Nr. 30.
Trasări și gravuri nu se primesc.
Comenziile nu se returnează.
Stipendiile de anunțuri:
Brașov, piața mare, Târgul
Inului Nr. 30.
Inserate mai primește în Viena
A. Hoss, Haasenstein & Vogler (Otto
Kast), H. Schalk, Alois Herndl, M.
Dalla, A. Oppelt, J. Dornberger; în
Budapesta: A. F. Goldberger, Ká-
sán Bernai; în Frankfurt: G. L.
Bauer; în Hamburg: A. Steiner.
Prețurile inserțiilor: o serie
pe săptămână pe o coloană 6 cr. și
50 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a III-a o
serie 18 cr. v. a. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANULU XVI.

„Gazeta” este în să-careți
Abonamente pentru Austro-Ungaria.
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 28 fr., pe trei luni 16 fr.
N-rii de Duminică 6 franci.
Se primumă la toate oficiile
poștale din într și din afară
și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov
a administrației, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 etagiul
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 231.

Brașov, Luni-Marți, 19 (31) Octomvre

1893.

Afacerea Pavelu.

I.

Brașov, 18 Octomvre v.

„S'a adus deplină lumină în afacerea Pavelu, și națiunea (maghiară) poate să treacă peste ea la ordinea dălei, cu cea mai mare liniște, ba cu mulțumire, — exclamă guvernamentalul „Pester Lloyd”, vorbindu-se despre rescriptul, ce l'a adresat ministrul de culte Csaky episcopului Pavelu pe temeiul arbitriului primatului Vaszary.

„Pester Lloyd” găsește, că prin amintitul rescriptu, ce-l publicăm mai jos, episcopul Pavelu a fost pe deplin rehabilitat, deoarece pe baza declarării episcopului, precum și pe baza reprezentației primatului și a tuturor documentelor alturate, ministrul a constatat, că „este cu desăvârșire eschisă tendența nepatriotică, ce-i se atribue episcopului Pavelu din partea faimosului Pituk Bela.

Nu totu de această părere sunt foile maghiare opoziționale. „Pesti Naplo” merge până a susține, că totă declarația lui Csaky este numai o mistificație, că nu-i adevărat, că sentința absolvătoare a ministrului ar fi rezultatul părerii primatului, că guvernul s'a ascuns numai la spatele lui Vaszary, ca să scape mai ușor de această afacere delicată și încolo a lucratu de capul lui etc. Mai departe susține foia apponyistă, că, deși episcopul Pavelu n'a venit în conflictu cu legile, este mare întrebare, că ore absolvat'a cumva primatule de sub acuzatiune și spiritul administrației bisericesci a lui Pavelu? Căci dacă un episcopu, c'unu cercu de putere și o influență mare în biserică, este indolent față cu „ideile naționale”, maghiare, acestu omu nu poate fi suferitu și absolvatu de către puterea de stat. Cei dela „Pesti Na-

plu” nu credu, că Pavelu a documentatu în măsură trebuincioasă „simțulu său patriotic” și „spiritulu naționalu”, nu credu că acesta a putu'to spune primatule; ei recunosc, că nici patriotismul lui Pituk nu va putu să treacă prin proba de focu, d'er credu că prin denunțările lui a făcutu unu serviciu interesor de stat. „Națiunea” nu poate fi sedusă cu apucături rafinate, e de lipsă mai multă lumină și de aceea „P. Naplo” cere să se publice din cuvântu în cuvânt și părerea ce și-a dat'o primatule Vaszary.

Pentru a înțelege ce noimă are certa dintre guvern și opozițiunea maghiară asupra afacerii Pavelu, trebuie să ne revocăm în memoria vandalismele dela Oradea-mare, agitațiunea ce a făcut'o din incidentulu acesta opozițiunea maghiară în contra guvernului, atribuindu-i lui totă vina, că prin indolența sa față cu lucrarea „trădătoare de patriă” a făcutu să se revolte întratata „simțulu patriotic” alu Oradanilor; trebuie să ne aducem aminte în deosebi de satisfacția ce a primit'o episcopulu Pavelu prin enunțațiunea prea înaltă dela Boroșu-Sebișu, în care au fostu aspru condamnate escesele „șovinismului esagerat” și de discușiunea pătimasă, ce s'a încinsu în dietă asupra acestei enunțațiuni.

Guvernulu avea lipsă să se justifice înaintea „opiniunei publice maghiare” ațitată de presa opozițională și apucătura rafinată a d-lui Csaky constă în aceea, că a știutu să înduplece pe episcopulu Pavelu a cere dela guvern „constatarea adevăratei stări de lucruri față cu acușatiunile lui Pituk”, mai departe a știutu să înduplece pe primatule Vaszary să primescă a fi arbitru „imparțial” în această afacere, ca astfel „națiunea” să potă fi pe deplin luminaată și „liniștită”.

Vedem așadér, că cestiunea se

învertesce împrejurulu interesor de partidă maghiare. Interesulu guvernului era de a arăta opoziției, că într'adevăr șovinismulu celor dela Oradea a fostu esagerat și că elu a fostu în dreptu de a-lu condamna, pe când opoziția nu este în dreptu de a-i imputa, că ar fi nepăsătoru față cu interesele maghiarismului.

Ministrulu Csaky declară afacerea Pavelu de „încheiată”, ér foile opoziționale îi răspund, că nu numai nu este terminată, d'er va fi adus din nou înaintea dietei.

Până aici lupta privesce interesele speciale „patriotice” ale partidelor maghiare. D'er lupta, ce s'a încinsu între Unguri, se tace pe spinarea interesor năstre de viață bisericesci și naționale și de aici încolo ne privesce pe noi în cea mai mare măsură.

Dacă organulu guvernului vine și le impută opoziționalor maghiari, că sunt nedrepti, căci nu voiesc să facă destul lealității și „corectității patriotice” a episcopului dela Oradea-mare, pe care l'au fostu atacat cu atâta patimă, ci îi trag și acuma la îndoieală patriotismulu său, suspiciunându pe guvern, care l'a rehabilitat; dacă același organu le aduce aminte de datoria, ce ar fi avut'o „din punctu de vedere alu ideii naționale”, de a se bucura „că o personalitate atâtu de influentă și cu greutate, ca episcopulu greco-catolicu de Oradea-mare nu este accesibilu pentru tendințele nepatriotice” — acesta este o tactică guvernamentală impusă de interesulu de partidă și noi amu comite cea mai mare greșelă, când amu crede, că ea este dictată cătuși de puțin și de considerațiuni binevoitoare față cu drepturile biserice române.

Din contră declarațiile făcute de ministrulu Csaky, în rescriptulu său către episcopulu Pavelu, ne desfură cea mai întristătoare privesce

din punctu de vedere alu interesor năstre bisericesci și naționale; ne arată în totă mărimea lui pericolulu, de care este amenințată caracterulu naționalu alu bisericei române unite și în specialu pericolulu, în care se află diecesa română unită de Oradea-mare față cu uneltirile de maghiarisare ale celor dela putere; ne descopere în fine metoda machiavelistă, ce-o practică guvernulu, folosindu-se de-o parte de totu felulu de presiuni și terorizări, ér de altă parte amăgindu și ademennindu pe cei din capulu diecesei, ca să-i tragă în mrejele sale și să-i exploateze în favorulu scopurilor de distrugere și de desnaționalizare.

Crisa în Austria.

Crisa parlamentară austriacă a ajuns în stare foarte acută. Contele Taaffe a chemat pe Maiestatea Sa monarhulu la Viena. Maiestatea Sa a și plecat, și îndată după sosirea sa în Viena a presidat unu consiliu de miniștri, care s'a ținutu Sâmbătă seara.

Înainte de-a se ține consiliulu de miniștri, Taaffe a fost primitu în audiență de către Maiestatea Sa. Audiența a ținutu o oră întregă. După depărtarea lui Taaffe, monarhulu a primitu pe br. Chlumetzky, președintele parlamentului, care încă s'a întreținutu lungu timp cu Maiestatea Sa.

Până ieri situația se caracteriza astfel: *sau se va disolva parlamentulu, sau cabinetulu își va da dimisia*. Se susține, că contele Taaffe a și recomandat monarhulu dimisia cabinetului.

În genere însă se crede, că rezolvarea crisei va dura încă 2-3 zile. La consiliulu de miniștri, ce s'a ținutu ieri dimineță, monarhulu a invitat și pe președinții celor trei grupări de partide: *Plener, Hohenzollern și Jaworski*.

În cerourile politice sunt lăpăte svornurile cele mai diferite. Așa se vorbește dintr'o parte, că contele Taaffe face totu posibilulu, ca să formeze unu ministeriu

FOILETONULU „GAZ. TRANS.”

Ultima și în Parisu.

În 24 Octomvre n. Rușii au părăsit Parisulu între manifestațiunile grandioase ale miilor de cetățeni franceși. Ei au luat trenulu din gara de Lyon.

Noi, pe câtu ni-a permis spațiulu, am adus cetitorilor năstri sciri și informațiuni despre marile serbări, ce-au aranjat Franceșii în onoarea oșpeților ruși la Toulon, la Paris și în totă locul pe unde aceștia au călcatu pământulu nobilei Francei.

În noaptea, ce a precedat plecării ofițerilor ruși, s'a făcutu o iluminăție generală a orașului întreg. Era Luni seara. Soțiile nopții abia salutară, când de-odată întregu Parisulu plutesce într'unu oceanu de foc. Ca la o lovitură magică s'aprinde de-odată toate lămpionele, și din întunecatu nopții apar majestose lămpile electrice cu lumina lor orbitore. În această iluminăție, mai admirabilă a fostu împrejurară, că nu numai centrulu, bulevardele și piața Concordiei plutiau în rațe de lumină, ci orășulu întregu.

Și în departamentele cele mai mici și mai seroae luminau rânduri nesfârșite de lămpione, pe când vîrfurile caselor străluciau în lumină de minunată focu bengalică. În Parisu nu era noapte, ci ziua. Trezorulu ajungendu pe piața Concordiei, era orbitu de lumina, ce se reflecta deoparte din biserică Madelaine, de altă parte din palatul Bourbon. Casele bulevardor parea, că plutesc în valuri nesfârșite de flacări. Dela Madelaine până la Bastille se întindea o lumină purpurie, ér cupola operei, cu grupulu ei „Melodia” strălucia în flacără argintie, făcendu impresia unui teribilu pericolu de focu. Pe strade domnia sgomotu grozav, mulțimea cânta într'unu imnulu rusescu și Marsilliesă.

Pe Sena se legănau gondole, ér termii prelungiți în mari depărtări erau ocupați de publicu imensu. Se aprinseră de-odată lămpile și lămpionele de pe turnulu Eiffel; rațele uriașelor lămpi se întindeau până la marginea orizontului. Palatul Troadero din față turnului Eiffel făcea impresia momentului unei mari catastrofe de focu. Coperișulu, toate ferestrele și verandele lui erau în flacări.

Cătră orele 11 din noapte, pe când gon-

dolele cu mii de lămpione, ce pluteau pe Sena, luminau feericu țermii riului și apa liniștită, de-odată sboră în văzduhu prima rachetă. Urmă unu jocu feericu de focu, cum nu s'a văditu nici pe timpul imperiului. Afară de arcurile roșii-galbene-verde, ce se urmau unul după altulu în văzduhu o'io inșelă nebună, cădeau, ca dintr'unu cornu fărmeceat de aur, flori uriașe, rose și tulipani, pe amândoi țermuri riului. S'auziau cântecele a mii și mii de omeni, ér oand turnulu Eiffel apără din foculu bengalicu, o mulțime de sute de mii, care era nevădită, intonă Marseilleisa. Efectulu era grozav de mișcător, și de glasulu acestor uriașe mulțimi, parea că tremură casele și palatele.

Ofițerii ruși, însuși Avellan, se aflau în turnulu Eiffel, de unde Parisulu li-se parea o mare de focu.

Reprezentăția de gală la operă! Eță punctulu culminant alu serbarilor din Parisu. Totu ce are Parisulu mai distinsu în literatură, artă, politică și avere, era de față la această reprezentație. Președintele Carnot, ambasadorulu Mohrenheim, întregu corpulu diplomaticu, toți ofițerii escadrei erau în Operă, ba li-se rezervase locu chiar

și subofițerilor și ostașilor de rând franceși și ruși. Tote galeriile erau ocupate de ei.

Produțiunea, în alu cărei programu era „Faust” alu lui Gounod, „Himnul Hugo” alu lui Saint-Saens, „Viața năstră pentru țarulu” operă de Glinka, a fostu de modelu. Inchipuiți-vă apoi unu coru, din care făceau parte sopraniștele Melba, Caron, apoi tenoriștii, baritonii și basiiștii cei mai distinsi ai Francei.

Produțiunea din operă a fostu ceva imosant. Abstragendu dela ovațiunea, ce s'a făcutu imnulu rusescu, seara din 24 Octomvre a fostu gloria Francei. Barbații cei mai competenți, cari au umblat multu și au văditu multe, spun, că o astfelu de reprezentație nu s'a văditu de când e lumea.

Oaspeții ruși au rămas frapați de prestațiunile geniului franceș și ei au plecat din Parisu cu convingerea, că ce-au văditu pe pământulu Francei, nu se pote vedea aiurea.

Tr.

de coalițiune. Disolvarea camerei n'are șanse, fiindcă e foarte probabil, că marile partide, cari sprijinesc guvernul, ar ajunge abia cu mare greutate în noua cameră. Dér n'ar conduce la scopul nici amânarea ședințelor camerei, și astfel e aproape sigur, că zilele cabinetului Taaffe sunt numărâte.

Președinții celor trei mari partide au avut Sâmbătă seara o consultare. Ei au stabilit, ca să refuze ori-ce sprijin cabinetului Taaffe, precum și unui cabinet reconstruit.

O telegramă cu data de 28 Oct. din Viena spune, că însuși contele Taaffe ar fi declarat amicilor săi, că situația e foarte critică și că e probabilă dimisia sa. De altă parte se susține cu multă energie, că Hohenzollern și Jaworsky au declarat lui Taaffe că ei și aderenții lor nu voru sprigini cu nici un preț unu ministeriu, în fruntea căruia ar sta actualul ministru președinte austriac.

Oficioasă „Presse” aduce un comunicat în care se dice, că scrisorile despre dimisia cabinetului sunt premature. Cabinetul nu și-a dat încă dimisia, dér în scurtă timp se vor lua hotărâri definitive.

„Afacerea Pavelu terminată.”

Sub titlul acesta publică tota guvernamentală „Nemzet” un rescript al ministrului de culte Csaky, adresat episcopului Pavelu, prin care îi comunică acestuia rezultatul cercetării făcute de primatul Vaszary. Etă-lu din cuvânt în cuvânt:

Nr. pres. 2850—1893.

Preotul gr. cat. din dieceza Oradiei mari, Tituk Béla, a publicat o broșură sub titlul „Vândătorii de patriă” (Hazarulok), în care pe lângă espunerea unor plângeri personale ale sale, ce dice că le-ar avea, acuză activitatea de conducători bisericose a Escelenței Vostre de tendință antipatriotică.

După ce a apărut broșura, Escelența Vostă v'afi întorsă către guvern, ca elu să constate adevărata stare a lucrului, ér de aci a fost rugat Eminența Sa d-lu primat, ca să seversască acest lucru.

Am onore a Vă împărtăși, că declarațiunea specială a Escelenței Vostre, făcută cu privire la numita broșură, precum și raportul Eminenței Sale primatului priprivitor la aceea, și toate actele alăturate la elu, fiindu cu de-amănuntul esaminate: s'a constatat, că tendința antipatriotică, atribuită Escelenței Vostre, este cu totul eschisă.

În esență sunt două puncte, cari conțin în sine învinuire agravantă. Unul, că Escelența Vostă nu țineți în de ajuns sémă de ordinațiunile guvernului privitoare la propunerea obligatorie a limbii maghiare; alu doilea, că există o ordinațiune episcopescă pozitivă, care-i îndatoresce pe credincioși a-se folosi esclusiv de limba valahă chiar și în viața lor privată.

Cu privire la primul punct, afu pe deplin mulțumitoru regulamentu, pe care Escelența Vostă ști binevoit a-l publica cu privire la propunerea limbii maghiare în școlile elementare, ca o hotărâre unanimă a sinodului diecesan ținut în 1882, — și care regulamentu prescrie cu de-amănuntul măsurile, ce sunt a sa lua pentru conștientoasă aplicare a planului de învățământu ministerial, publicat cu privire la această afacere sub nr. 17,284 din 1879.

Afu liniștitoru și dispozițiunea, ce Escelența Vostă, amesurată ordinațiunei mele, ați luat-o cu privire la introducerea limbii maghiare în gimnasiul dela Beiuș, și în legătură cu acesta trebuie să declară la acestu loc, că învinuirile publicate de preotul, în broșura sa, nu le pot considera ca o declarațiune imparțială și nepreocupată: deoarece elu a adus acele învinuiri în legătură cu propria sa afacere, și nu-lu pot considera pe elu ca un judecător competent, mai ales în ceea ce privește limba maghiară, — din motivul, că s'a aflat în cursul cercetării, că toamai elu a fost

acela, care a luat parte conducătoare la hotărârea de protestare, ce se aduse în contra acelei ordinațiuni episcopescă, prin care se dispunea introducerea limbii maghiare în gimnasiul dela Beiuș.

În genere, trebuie să consideru acușățiunile lui ca slabu întemeiate, deoarece afu adevăritu cu documente și aceea, că dela postul s'eu de preot a fost dispensat la propria cerere, întemeiată pe considerațiuni de sănătate, — și astfel dér nu correspunde adevărului nici acea afirmațiune a sa, ventilată în publicitate, că ar fi fost gonițu din postul s'eu.

În ce privește apoi ordinațiunea episcopescă de sub nr. 1759 din 1892, care servese ca basă la acușățiunea cu nepatriotismu, declară, pe basă traducerii deplină autentice a aceleia, că nu afu în ea tendință în contra limbii statului; deoarece prin dispozițiunea luată în acea ordinațiune, nu în viața privată se ordonă întrebuintarea obligatorie a limbii valahă, precum în modu necorespunzătoru adevărului se susține aceea în acușățiune, ci numai aceea o afă de dorit, ca în acele școle, unde poporul eventualu a uitat limba bisericeii, instrucțiunea privitoare la cele sufletescă să se întemple în acea limbă. Deoarece așa-dér dispozițiunea se referă aici numai la cele sufletescă, în care privință în totalu luată nu se pôte dice nimic în contra acușățiunea ridicată în această privință de totu.

Nu pot să nu obiotez însă cu privire la espresiunea aceea din ordinațiune, care identifică limba bisericeii cu limba maternă, deoarece religiunea gr. cat. toamai așa are credincioși de diferite limbi materne, ca și alte religii; și am de obiectat în contra punctului din urmă al ordinațiunei, în care neglijierea limbii rituale a bisericeii gr. cat. se aduce în legătură cu însuși și ruinarea religiunii greco-catolice. Cumcă în această nu este legătură de cauză, esemplu ne este religiunea romano-catolică, care se afă în stare înflorită, pe lângă toate, că credincioșii ei, peste totu dist, nu înțeleg limba liturgică a bisericeii.

În alte privințe, iau spre sciință deplină liniștitoru lămuririle date de Escelența Vostă cu privire la celelalte puncte ale broșurei.

Lasă, în fine, la dispozițiunea Escelenței Vostre cererile, ce mi-le-a înaintat mie autorul broșurei, în care acesta se plânge, că din cauza broșurei, Escelența Vostă „i-ați subtrasu pentru tot-déuna” pensiunea și care plângere, în urma cercetării, de asemenea s'a adevărit, că este cu totul neintemeiată; deoarece adevărata stare a lucrului așa este: că 'i s'a opritu numai unu pătrunț din pensiunea sa, de pe 3 luni, cu scopul de a se acoperi unele lipsuri observate în parochia sa după depărtarea lui.

Binevoit a-l încunosciința în propriul ceru de influință alu Escelenței Vostre, că în afacerea lui n'a fost de lipsă a se lua de aici nici un fel de dispozițiune.

Rușii în Franția.

Președintele republicei, Carnot, a sosit în 27 Octomvre la Toulon. Elu a fost salutat de o mulțime considerabilă. S'a dus direct la prefectura maritimă pentru a se odihni puțin. Președintele s'a dus apoi pe bordul vasului „Formidable” împreună cu toate personagile oficiale. Amiralul Rieunier a prezentat pe oficerii escadrei dicându, că sunt cu totul devotați instituțiunilor republicane. Franția pôte să se înoré în flota sa.

D. Carnot a răspuns: „Nu am nevoie să vă spun, câtă încredere și câtă afecțiune are țera pentru marină; această încredere, această afecțiune sunt meritate.”

Amiralul Avellan, însoțit de comandanții a 5 cuirasate rusești, a venit apoi să salute pe d. Carnot, care i-a strins mâna în modu foarte cordial și l'a invitat să se cobore în salonu, unde ministrii și oficerii au stat la vorbă. În urmă, amiralul Avellan s'a întors pe bordul lui „Nicolaie I-ii”.

D-lu Carnot a trecut în luntre revizita escadrei rusești. În momentul, când președintele a sosit dinaintea cuirasatelor rusești, acestea au arborat pavilionu franceșu. Marinarii urcați pe catarge scoțeau urale entusiaste. Musicele au intonat Marsilliea, ér tobele și trâmbițele sunau. După reviză, d-lu Carnot s'a urcat pe vasul „Nicolaie I-ii”, unde d-lu de Mohrenheim și amiralul Avellan l'au primit cu onoruri suverane; s'au tras 21 tunuri. Pavilionul franceșu fălăia pe catartul cel mare. D. Carnot s'a coborât în salonu. După acesta s'a dus să viziteze ograbia Nakhinoff, unde 'i s'au făcut aceleși onoruri. În timpul vizitei d-nii de Mohrenheim și de Montebello s'au întretinut multu timp.

Președintele s'a întors la 11 și 20, și a prândit la prefectura maritimă.

La Seyne, 27 Octomvre.

Astăzi a fost dat pe apă cuiresatul „Jauréguiberry” în fața unei mulțimi imense. Reușita a fost deplină. Sosirea oficerilor ruși și apoi aceea a d-lui Carnot a provocat ovațiuni entusiaste. După binecuvântarea episcopului, cuirasatul a fost lăsat pe apă în mijlocul căldurșelor aclamațiunilor.

După ce a binecuvântat cuirasatul, episcopul a asigurat pe d. Carnot, că clerul susține cu credință instituțiunile Franței; serbările franco-ruse par că facu să luocă asupra Franței perspectivele cele mai liniștitoru. Îndreptându-se apoi către amiralul Avellan, episcopul a dicu: „Putefi spune cu siguranță țarului, că ați vădit în Franția rugându-se pentru el și pentru Rusia”. Elu a sfârșit, dicându: „Fia ca amiciția între Franția și Rusia să facă, ca ele să fiă păditorele și arbitrele păcii”.

Petersburg, 27 Octomvre.

„Le Journal de St. Petersburg” vorbindu de serbările din Paris, dice, că populațiunea parisană, mărită cu unu milion și jumătate de provinciali și străini, a dat spectacolul admirabil alu unei ordini perfecte și fără esemplu, cu toate că entuziasmul era mare în toate clasele și în toate partidele, și care n'a fost turburată prin nici un incident, care să fi putut arunca o umbră asupra acestor serbări memorabile.

SCIRILE ȚILEI.

— 18 (30) Octomvre.

Bustul lui Cogălniceanu. Vineri la ora 1, Academia Română a ținut ședință publică. S'a luat hotărârea, ca să se trimită o omonă spre a se depune pe bustul lui Mihailu Cogălniceanu, la 24 Octomvre în ziua inaugurării lui în Galați. Miercuri 20 Octomvre, d-lu V. A. Urechia va pleca la Galați, spre a supraveghia lucrările de aședare a bustului lui Mihailu Cogălniceanu în parcul municipalu împreună cu d sa va merge și d-lu sculptor Hegel, care a fost însărcinat cu esecutarea bustului.

—x—

Îmormântarea osémintelor oficerilor ruși, cari s'au găsit la biserica Sărindaru în Bucuresci, s'a sêrșit Vineri d. a. în capitala română. Ofșerii erau locotenentul din vênătorii imperiali reg. din Lublin, Iasinsky, și medicul militar, consilier de stat Plenezki. După ce s'a terminat slujba religioasă, în biserica Dounița din Calea Victoriei, unde erau aședate osémintele în două sicrișe mici, s'au pus în carul funebru tras de șese cai, spre a fi duse la cimitirul Belu. Cordoanele erau ținute de majorii Ionescu, Gârleanu și Teodorescu, asistați fiecare de mai mulți ofșeri de diferite arme. D. Fonton, împreună cu personalul întregi legațiunilor rusești, a urmat carul funebru. Onorurile militare au fost date de 2 batalioni infanteria, 2 escadronu de roșiori, 1 baterie de artilerie, 1 pluton de gendarmi căleri și 1 pluton de gendarmi pedestri.

—x—

Unu bosniac generos. Nu de mult a rēosat în Neoplanta comerțiantul Constantinu Vaccovic. Elu a lăsat în

testamentul s'eu 80,000 fl. pentru înființarea unui gimnasiu gr. ort. în Sereievo și 160,000 fl. cu scopu de a se funda o reuniune literară în Ragusa, cu titlul „Matica sêrbescă”. Rēosatul a mai făcut și alte însemnate legate pentru compatrioții săi bosniaci.

—x—

Societatea „Petru Maior” a tinerimei române din Budapesta, constituindu-se în ședința sa generală din 15 Octomvre a. c., și-a ales comiteul pe anul 1893/94 în următorul mod: Președinte: Eliă Dăianu stud. fil.; vice-pres.: Iuliu Maniu stud. jur.; secretar: George Demeter stud. jur.; notari: Onisiforu Beiu stud. tehn. și Aurel Vladu stud. jur.; casar: Enea Papiu stud. jur.; controlor: Severu Colbasi stud. jur.; bibliotecar: Dimitrie Lupan stud. fil. și Const. Lacea stud. fil.; Redactor la fôia „Rosa cu ghimpi”: Atanasie Gava stud. med.; colaboratori: Octavianu Vasu stud. jur. și Alexiu Davidu stud. jur. În comisiunea literară: Ioan Bunea stud. fil., președinte; Octavianu Vasu stud. jur., referent; George Adamu stud. jur., Aurel Vladu stud. jur., Iuliu Maniu stud. jur., N. Manoiu stud. jur. și Valeriu Suciu stud. fil. — membri.

—x—

Jocul de cărți în Paris. Directorul celui mai mare ceru din Paris, unde se joca cărți, a așa numitului Betting-club, a fost arestat zilele aceste în urma unei arătări făcute de contele Maroilly pentru cămătăria. Bertrand a fost imprumutat 80,000 de franci contelui Maroilly, care pierduse sume enorme la jocul de cărți, în Betting-club, și pentru acești 80,000 franci elu ceru dela contele o obligațiune asupra sumei de 230,000 franci. Totodată a fost arestat și unu notar, care a încheiat unu act, prin care se documentă, că Maroilly a primit în adevăr 230,000 de franci.

—x—

Concertu Ondricek. În 15 Noemvre st. n. va da în sala otelului „Central Nr. 1” virtuosul în violină dela curtea c. r. Francoisou Ondricek, unu concertu cu concursul cântăreței d-na Anna Ondricek și a pianistului d-lu August Främcke. Programa este următoarea: 1. Concertu de violină de Ernst: Franz Ondricek. 2. a) Improptu de Chopin, b) Valse de Schütt: d-lu August Främcke. 3. a) Larghetto du Nardin, b) Motto perpetuo de Ries: Franz Ondricek. 4. Liedet de Schubert: d-na Anna Ondricek. 5. Polonesă de Laub: Franz Ondricek. 6. Campanella de Liszt-Paganini: d-lu August Främcke. 7. Fantasiă asupra operei „Mirésă vëndută” de Smetana compos. de Ondricek: Franz Ondricek. Pianul este din depositul dela I. Hedwig. Începutul la 8 ore seara. Bilete de intrare se vëndu începând de Miercuri 1 Noemvre n. încoo în librăria W. Hiemesch. Prețurile: I Cercle 2 fl., II Cercle 1 fl. 50 cr., Locu numerotat 1 fl., Locu pe galeria 1 fl. Intrare parterre 60 cr. Studenții 40 cr.

„Dacoromânismul și politica culturală maghiară.”

Amă amintit într'unul din numerii trecuți, că d-lu Jancso Benedek începe a publica sub titlul de mai sus, o nouă serie de articoli în „Egyetértés”, în cari autorul dice, că vré să se ocupe pe larg cu mijlocele ce ar fi să se aplice contra tendințelor dacoromâne. Densul a mai scris nu de mult încă o serie de articoli în aceeași fôia și în același obiect, dér pe cum constată acum, d-lu ministru de culte și instrucțiune publică, în atențiunea căruia și recomandase espunerile sale, nu li-a dat nici o însemnătate, și deși s'a făcut vorbă despre acesta în parlamentu, totuș ministrul n'a făcut nici o declarațiune cu privire la aceea, că ce vré să întreprindă contra dacoromânismului, ba ce e și mai trist, n'a dat nici măcar unu semn, că ar avé unu program după care să și orienteze lupta contra rēului serios.

După ce constată acestea, d-lu Jancso continuă astfel:

I.

După apariția broșurei mele (adeocă a articolelor publicate în „Egyetértés” pe care autorul i-a scos și în broșură—Trad.) cestiunea română de naționalitate a intrat în același nou stadiu, în care acum nu se poate nici nega, nici micșora. Ar trebui o revizuire pătătoasă, o nepatriotică lipsă de conștiință, pentru-ca cineva să poată susține azi, că cestiunea de naționalitate, și în specie cestiunea română, nu este una dintre cestiunile cele mai însemnate și mai ardente a politicii maghiare. S'ar păre acesta o aserțiune paradoxă, dăr în unele privințe noi Maghiarii nu putem decât să mulțumim ultraștilor români, fiindcă atitudinii lor scandalos provocatoare putem mulțumi, că azi nici aceia nu-și pot închide ochii dinaintea acestor cestiuni, cari vin în mână frânele guvernării și cari înainte de acesta s'au amăgite așa de bucuros cu ceea, că întrăgă cestiunea română o provot, din partea Românilor, numai câte-va aserțiune catilinare dimpreună cu câți-va diavoli maghiari din partea maghiară, cari au cerut de mânăorimea de-a sorie...

Cu câtă mă ocupat mai mult de cestiunea română, cu atât mai consolidată devine în mine convingerea, că nici pe departe nu este în interesul națiunii maghiare de-a face încercări, ca să despoeie pe Români de naționalitatea lor — ba dimpotrivă, interesul nostru direct este ca Români să trăească în patria acăsta ca Români și ca cetățeni ungari să se simtă bine, ca ei să se întărească în naționalitate, avere și cultură și cu ajutorul statului și a națiunii maghiare, ăr pentru ajutorul acesta lăptos, noi, în interesul nostru, să nu cerem dela ei nici mai mult, nici mai puțin, decât adevărat patriotism și alipire sinceră de statul maghiar, ăr dela inteligența română din patriă să mai prețindem o conlucrare oinstită pentru rezolvarea acelor probleme civilisatorice, cari sunt impuse statului maghiar de istoria și destinațiunea lui politică.

Ași greși contra adevărului, deocă așa văzând, că politica maghiară și-a pus cândva de țintă despoierea Românilor de naționalitatea lor și că ar fi bărbat de stat maghiar serios, ori politic, oare ar înțelege maghiarisarea așa, cum o înțelege corifeii Românilor, când acasă prin ea întrăgă viața publică maghiară. Greșela acăstă nu este, că fiă din ori-ce considerațiune, ni-am fi ocupat mult cu Români, ci aceea, că nici nu i-am băgat în seamă. Ni-am arangeat economia noastră casnică de stat și culturală, o'nuă cuvânt întrăgă viața noastră publică politică, fără de-a ne veni măcar în minte să cumpăsim, că în partea de răsărit a patriei noastre Români. ca elemente etnografice, sunt binișor în majoritate, și că aceste instituții și formațiuni politice, culturale și economice, ce acăstă vor avea ele asupra raportului, în care ei trebuie să stea față cu națiunea maghiară și cu statul, în mod necesar?... Români, ca popor inteligent și aspirațional, în totalitatea lor sunt hotărâți în luptă până la extremă contra statului maghiar și a națiunii maghiare alcătuitoare de stat. Celă ce negă acăsta, nu numai că dovedește neorientare, ci strică și intereselor națiunii maghiare, și încă în așa măsură, în care i-a succes să-și oetroa părțile cercurilor maghiare mai mari și mai mici neorientate.

II.

În ală doilea articol al meu d-lă Jancso începe prin a spune, că principele Rákoczy a voit la 1630 să introducă limba română în biserică, dăr mai târziu se plânse, că n'are „dieci” pentru așa ceva; de ar azi Rákoczy nu s'ar mai plânge de lipsa „diecilor”, de cari sunt mai mulți, decât trebuie.

D-lă Jancso își plătisește apoi ceterii cu citațiunile din diferitele reviste periodice române, mai ales din „Convorbiri Literare”, ca să arete, ceea ce a făcut și alădată, că toate rațele de cultură au trecut din Ardeal în Muntenia. Și lumina acăsta, veștă Dómne, Români au s'o mulțămescă Maghiarilor, dăr în loc de-a o

face acăsta, așa numiții „espatriati” aruncă din România tăciunile urei și agitării pe pământul patriei lor de odinioară. — D-lă Jancso, provocându-se apoi la scriitorul german Bergner, arată, ce mare importanță au Români Ardeleni, cari au trecut Carpații, în viața publică a României. La ori-ce pas dai de ei; ei sunt scriitorii, învățații, profesorii și conducătorii mișcării naționale etc.

Făcându apoi o asemănare între Maghiari și Români, autorul articolelor dă, că Români ardeleni se pot asemăna cu Secuii, ăr Români din România cu Maghiarii de pe pustele Alföld-ului. Citeză apoi din nice reminiscențe din cercul tinerimei române din Viena publicate de d-lă P. Th. Missir în numărul jubilar al „Convorbirilor Literare”, în care se dăce: „Români ardeleni vécuri de-a rândul au stat în atingere o'nuă popor asupritor, oare a folosit toate mijlocele de-a-i stinge de pe fața pământului. Nobili români din Ardeal, neputându s'eu nevoind a resista prigonirilor maghiare, s'au contopit pe deplin în șirurile nobilimei maghiare, dăr poporul de rând, alergându în jurul altarului, și-a susținut, sub conducerea clerului, individualitatea, legea și limba, până când s'au ivit școlile și a pus ast-fel mâna pe aprerea naționalității române. Și acea tinerime, care a eșit din acele școle, nici n'a avut altă dorință, decât să răsplătescă Maghiarilor cu măsura dușmăniei seculare. Toți Români inteligenți din Ardeal sunt entusiasmați chiar, de idealul național trezit prin persecuțiile maghiare”.

D-lă Jancso dăce la acăsta, că d-lă Missir constată faptul corect, prezentă însă tendențios cauzele, deorece Români ardeleni au trăit vécuri întregi între Maghiari, adeocă în mijlocul unui popor, ce era dela început în posesiunea libertății discuțiunii politice, omenii erau liberi ca și ideile lor, și unde ei nu cunoșeau altă autoritate decât legile. Traiul Românilor cu acăstă popor „măndru, incapătinat și certăreț” a influențat dăr și asupra lor cu atât mai ușor, cu cât sângele s'a în-crușiat în acestea două popore.

Despre sinodul sârbesc.

Pe astăzi a fost convocată la Carlovăț sinodul episcopesc sârbesc, despre care „Magyar Értésítő” sorie următoarele:

„Sinodul acesta nu va fi deschis de comisar regesc, după cum era obiceiul până acum, ci-lă va deschide însuși patriarhul.”

„Imprejurarea, că patriarhului George Brankovici i s'au încredințat de astă-dată și agendele comisariatului regesc, își are fără îndoială și însemnătatea sa politică. În timpul din urmă adeocă patriarhul G. Brankovici a fost terfelit în presa sârbescă în modul cel mai josnic. Pe câtă suntem noi informați, o societate întrăgă s'a constituit cu scopul, ca pe patriarh să-lă facă imposibil. Guvernul încă a fost informat despre aceste atacuri și tocmai de aceea, pentru ca să arate, câtă încredere are el în actualul patriarh, n'a însărcinat pe comisarul r. cu deschiderea sinodului, ci pe însuși patriarhul.”

„Una dintre problemele sinodului este ocuparea scaunului episcopesc sârbesc dela Neoplanta și San-Andreu. Pe câtă suntem informați, patriarhul n'a primit dela guvernă nici o îndrumare în privința acăsta; din contră, din partea celor mai competente cercuri i s'a făcută cunoscut, că acei episcopi aleși vor fi prezenți coronei pentru întărire, pe cari patriarhul cu soții săi episcopi îi va afla mai potrivit.”

Foia ungurească asigură în fine, că pentru scaunul episcopesc din St-Andreu va fi ales Gherășanu Petrovici, vicarul capitular de până acum, care „afară de patriarh, elă va fi singurul episcop, care vorbește escelentă limba maghiară”. Pentru Neoplanta candidatul patriarhului

este Platon Telecki, starețul mănăstirii dela Beocin.

Hellada sub tutelă.

În momentul de a pune diavul sub presă, primim, — serie „Curier Fin.” — din partea comitetului detentorilor de fonduri grece din Berlin, petițiunea, ce au îndreptat-o cancelarului Germaniei pentru punerea Helladei sub tutela financiară europeană, despre care am vorbit în numărul nostru trecut. Etă textul oficial al acăstei petițiuni:

D-le Cancelar al Imperiului!

Faptul, că Majestatea Sa Impăratul Germaniei a dat acum câți-va an învoirea sa la căsătoria unei princese prusiane cu moștenitorul tronului grecesc, a îndemnat la aceea, o mare parte a publicului german s'a încredințat în statul grecesc și în finanțele sale, de-orece căsătoria se privea ca un semn al unei situațiuni în regulă a relațiunilor financiare ale Greciei. În urmă piața germană s'a deschis de bună voie nu numai pentru împrumuturile grecești dela 1889 încôce, ci și pentru cele emise deja mai înainte.

Pe lângă acăsta, prin conținutul prospectelor publicate de guvernul grecesc, prin măsurile bănoilor conducătoare, mai ales, și prin atracțiunile firmelor mici de bănci, ce lucrau împreună cu ele, s'au vădat numeroși industriași mici funcționari, mici rentieri, véduve și alții de o ast-fel de situațiune, îndemnați să-și pună economiile în valori grecești. A mai decis la acăsta și împrejurarea, că în același timp fondurile germane se scumpise și circulau svonuri, cumcă procentele loră aveau să scadă și mai mult — adeocă la 3%.

Statul grecesc n'a corespuns cu încrederea pusă înr'ensul. S'a suspendat plata procentelor și celalaltă serviciu de felul acăsta al împrumuturilor. În locul plății prin monedă s'a început a se oferi schimbarea în hârtii, cari de ocamdată este drept, că se mai plătesc la bursă cu jumătatea valorii, dăr în viitor vor suferi o scădere și mai mare. Tot de odată vămile și alte venituri, cari formează siguranța pentru împrumuturi de mai înainte, ce mai durză încă, s'au emanat acum din nou, vătămându-se convențiunile existente.

Prin acăstă atitudine, s'a vătămat averea națională germană cu sute de milioane, o pierdere, la care băncile emitente de sigură că nu mai sunt părtașe, dăr iau parte la ea aceia, cari stau departe de speculațiune și se silesc a-și pune averea în hârtii de stat garantate cu procente mai bune.

Capitalul german stă neputincios față de aceste relațiuni. O instanță judecătorească în acăstă privință nu este înființată în Germania. Urmărirea pretențiunilor în Grecia, pe cale judiciară, nu promite a vévr'ună succes.

În urma acăstei stări de lucruri a izbucnit o amărăciune a celor interesați, ce mereu s'a lătit și a crescut până când a ajuns acolo, că s'au adunat sute dintre cei păgubiți și în trei întruniri ținute în Berlin la 28 Septemvre, 5 și 17 Octomvre anul c., au hotărât să însărcineze un comitet să se prezenteze la Esc. Vostră cu propunerea, ca:

Guvernul M. S. Impăratului Germaniei să intervina cu puternica sa influență, ca conform cu precedentul marilor puteri în contra Turciei și Egiptului, să înființeze o comisiune financiară, a cărei însărcinare să fiă de-a regula și supraveghia finanțele grecești astfel, ca creditorii Greciei să fiă satisfăcuți în mod sigur și durabil.

Cu deosebită respect: Comitetul Asociațiunii libere a detentorilor de fonduri grecești:

W. Lehmann, rentier, Dr. Anuschat, medic, președinte, notar.

Mulțămită publică.

Subsemnata mulțămescă tutarilor persónelor, cari au luat parte la durerea, ce a încercat dâna, împreună cu întrăga familie, prin mórtea prea iubitului ei soț,

notarul Ioan Gavrușă, care a cădută jertfă unui asasinat mișelesc.

În specială mulțămescă dănelor, cari au vorbit despre dânsul, precum și tutarilor celor, cari, fără deosebire de naționalitate, au dat cu ocaziunea înmormântării vii dovești de stimă și simpatie pentru defunctul.

Satulungă, 13 Octomvre 1893.

Valeria Găvrășă n. Popea.

Reuniunea femeilor române din Mediaș.

Raportul comitetului Reuniunii femeilor române din Mediaș și jură, despre starea materială a Reuniunii, așternută adunării generale în 26 Octomvre n. c. este următorul:

1) Casă în numărul 87 fl. 10 cr.; 2) În obligațiuni și cambii 5253 fl. 51 cr.; 3) Starea depunerii la institutul „Albina” 36 fl. 95 cr.; 4) Mobiliar în valoare de 10 fl. Avera activă a Reuniunii face deci 5387 fl. 56 cr.

Dela adunarea generală ultimă din 2 Iunie 1892 până azi s'au făcut următoarele încasări: titulo capitală 1840 fl. 24 cr.; titulo interese 566 fl. 26 cr.; titulo taxe 313 fl. 80 cr. Suma 2720 fl. 30 cr.

Erogațiuni: titulo capitală 2315 fl.; titulo spese nerestituibile 318 fl. 20 cr. Suma 2633 fl. 20 cr.

Suma încasărilor și a eroagațiunilor, adeocă mișcarea cassei dela 2 Iunie 1892 până azi face deci 5353 fl. 50 cr.; subtrăgându din venitul brut totalul eșirilor rezultă un profit net al anului de 561 fl. 86 cr., cu 206 fl. 69 cr. mai mare ca în anul precedent.

Amesurată § 17 al Statutelor Reuniunii, fondul trebuie să ajungă la suma de 10,000 fl., pentru a pute din interesele lui „intemeia școle de învățământ și lucru, precum de a da și ajutoare materiale fetițelor române din Mediaș și jură”. Reuniunea debitează și azi deci azi încă cu 4612 fl. 44 cr., adeocă cu 517 fl. 73 cr. mai puțin, decât în anul precedent.

Dela 2 Iunie 1892 până azi s'au acordat 55 împrumuturi în valoare totală de 2315 fl.

Mediaș, 26 Oct. 1893.

Maria Romană,

președintă.

Elena Suciu,

cassieră.

Sofia Puscariu,

secret. int.

Sciri telegrafice.

Botezul prințului român.

Sinaia, 29 Octomvre. Sinaia străluce în haină de sărbătoare. Tote casele sunt decorate cu stéguri naționale. Între mănăstire și palat, la cascada, se ridică un grandios arc de triumf cu inscripții de felicitare. La 9 ore serviciu divin în biserică nouă a Mănăstirii, celebrat de Mitropolitul primat cu asistență mare. A luat parte Regele Carol, moștenitorul Ferdinand, miniștri, toți demnitarii civili și militari, senatori, deputați etc. Între orele 1 și 2 s'a săvârșit botezul la palatul Peleș cu mare pompă. Naș au fost Metropolitul Primat și principesa de Coburg-Gotha. Între cei de față s'au împărțit mărturii de botez cu inscripția „Carol al României, născut la 3 Oct. și botezat la 17 Octomvre”. Înaintea palatului cânta musica Dorobanților și o mulțime imensă de popor aștepta terminarea actului religios. Săra a fost retragere cu torțe. Vânătorii și Dorobanții în frunte cu musica miitară și purtându torțe și lumpione au mers la palat.

Viena, 30 Octomvre. Parlamentul austriac, în urma împuternicirii Majestății Sale, a fost amânat.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 28 Octomvre 1893.

Renta ung. de aur 4%	116.10
Renta de corone ung. 4%	93.40
Impr. oail. fer. ung. in aur 4 1/2%	126.65
" " " " argint 4 1/2%	100.20
Oblig. " " " de ost. I. emis.	121.30
Bonuri rurale ungare.	94.40
" " croate-slavone.	98.—
Imprum. ung. cu premii.	150.50
Losuri pentru reg. Tisei si Seghedin.	142.—
Renta de hartie austr.	96.85
" " argint " "	96.75
" " aur " "	119.40
Losuri din 1860	142.75
Actii de-ale Banței austro-ungar.	994.—
" " " ung. de credit.	408.—
" " " austr. de credit.	334.—
Napoleoniori	10.06 1/2
Marci imp. germ.	62.30
London (lire sterlinge).	126.80
Rente de corone austr.	95.85

Cursul losurilor private

din 25 Octomvre n. 1893.

	cump.	vinde
Basilica	8.80	9.10
Credit	195.—	196.75
Clary 40 fl. m. c.	56.—	56.50
Navig. pe Dunare	196.—	198.—
Insbruck	27.50	28.—
Krakau	25.—	26.75
Laibach	24.—	24.50
Buda	58.—	—
Palffy	55.25	56.25
Crucea rosie austr.	18.50	18.90
dto ung.	12.30	12.90
dto ital.	18.25	18.75
Rudolf	28.—	24.—
Salm	69.—	71.—
Salzburg	27.50	28.50
St. Genois	67.75	68.75
Stanislaw	47.50	—
Triestine 4 1/2% 100 m. c.	147.—	147.75
dto 4% 50	69.—	71.50
Waldstein	46.—	47.—
Windischgrätz	60.—	65.—
Serbesci 5%	43.—	43.50
dto de 10 franci	—	—
Banca h. ung. 4%	126.75	127.75

Cursul pieței Brașov.

Din 30 Octomvre 1893.

Banonote rom. Cump.	10.—	Vend.	10.02
Argint rom.	10.—	"	10.02
Napoleon-d'ori	10.01	"	—
Galbeni	—	"	—
Ruble rusesco	131.—	"	—
Marci germane	62.—	"	—
Lire turcesco	—	"	—
Soris. fonc. „Albina” 6%	—	"	—
" " " 5%	101.50	"	102.50

Anunțuri

(insertiuni și reclame)

**Suntă a se adresa subscri-
sei administrațiunii. In casul
publicării unui anunț mai
mult de odată se face scăde-
mētū, care crește cu cât
publicarea se face mai de
multe-ori.**

Administrațiunea
„GAZETEI TRANSILVANIEI.”

Cheque-Conto
la postă
Nr. 505.

INSTITUTUL DE CREDIT
ȘI DE ECONOMII
„ALBINA”
FILIALA BRAȘOVŪ,

Giro-Conto
la banca
Austro-Ungară.

**primesce depuneră spre fructificare pe lângă
4 1/2 % și plătesce înșasi darea de venit pentru ele.**

Escomptează cambii cu interese dela 5 1/2 în sus;
Acordă împrumuturi cambial-hipotecare, până la jumătate din
valoarea ipoteci cu 6 %;
Lombardează efecte și monete, acordând 85 % din valoarea
de curs, și
Giuaerii și mărfuri acordand 2/3—3/4 a valorii lor ca
împrumut, cu procente dela 5 1/2 în sus,

Cumperă și vinde efecte. Valute și devise cotate la bur-
sele din Budapesta, Viena și Bucuresci după cursul dlei,
recomandand mai ales pentru plasări de capitali diferitele efecte române,
car pe lângă cea mai mare asigurată ofer un produs de peste 5 %, și
cari se află totdeauna de vândare la cassa institutului în Brașov;

Efectuesce sub cele mai ieftine condițiuni plăți și încassări
și eliberează asemnate asupra tuturor piețelor, mai ales din
România;

Rescumperă fără nici o detragere cupone, le escomptează naintea sca-
denței lor și cumperă cu cele mai bune prețuri cupone dela efecte române;

Ingrigesce în comisune ori și ce transacția ajutată fiind de legăturile
ce le întreține cu firme de rangul primu în Budapesta, Viena și Bucuresci,
de a putea servi clientele sale în cel mai culant și folositor mod;

Dă cu chiră magazine și locuri de depou pe teritoriul seu alături
cu gara reg. ung. de stat și legat cu acesta cu două căli ferate, Strada
Gării Nro 45, și în fine

Face asigurări asupra vieții omului, ca reprezentanță
a societății de asigurare „EQUITABLE” din New-York, după condițiunile
avantajoase ale acestei societăți, în toate combinațiunile.

Biroul: piața, tirgulul botelor Nr. 22. etagiul I.
Ore de oficiu: 1/2 8—1/2 2, ore de cassă: 8—1. 62—*

DEPOU
de
Cărbuni de peatră de Petroșeni
„ALBINA.”

Comande pentru:
Cărbuni de peatră de Petroșeni
à fl. 1.70 cr. pr. 100 klg. Cărbuni salon, predați franco în casă.
à fl. 1.55 cr. pr. 100 klg. cărbuni pentru odăi.

se primesc în Birou, strada Vămei Nr. 26. și la

D-nii: frați Zeidner & Orendi în piață	D-nii N. Gredinar strada teatrului.
G. Kunkl, tērgul grăului.	N. Gredinar strada neagră.
Teutsch, locanda de dejun, tērgu cailor.	W. Stadlmüller, în Prund.
Heinrich Zintz, strada porții.	Bede Antal, Blumena.
Wolfsohn, strada porții.	Carl Hart, Brașovu-vechiu.

Curată reciprocitate. — Fără acționari.

Totu venitul revine celor asigurati.

Celu mai mare și bogatu institutu
de bani din lume.

**Fondul de asigurare
907 milioane
franci.**

The Mutual
societate de asigurare pe viață din New-York
fundată 1843.

Asigură viața
după modalitățile cele
mai diferite și mai fa-
vorabile.

Cu prospecte și cu cele mai bune
informațiuni servesce:

Subdirecțiunea Ardelenă seu agentura principală locală
Brașovū, ulița Neagră Nr. 45.

28—*

ABONAMENTE
la
„GAZETA TRANSILVANIEI”
Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni	3 fl. —
Pe șese luni	6 fl. —
Pe unu anu	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni	10 fr.
Pe șese luni	20 fr.
Pe unu anu	40 fr.

**Abonamente la numerele cu data
de Duminecă.**

Pentru Austro-Ungaria:

Pe anu	2 fl. —
Pe șese luni	1 fl. —
Pe trei luni	50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe anu	8 franci.
Pe șese luni	4 franci.
Pe trei luni	2 franci.

Abonamentele se facu mai ușor și mai repede prin
mandate postale.
Domnii, cari se voru abona din nou, se binevoiescă
a scrie adresa lămurit și a arăta și poșta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.”

Sosirea și plecarea trenurilor în Brașovū.

Sosirea trenurilor în Brașovū:

1. Dela Pesta la Brașovū:

Trenul de persoane: 8 ore dimineața.
Trenul accel.: 2 ore 9 min. după am.
Trenul mixtu: 10 ore 25 minute sera.

2. Dela Bucuresci la Brașovū:

Trenul accel.: 2 ore 18 min. după am.
Trenul mixtu: 7 ore 1 minute sera.
Trenul accel.: 10 ore 17 minute sera.

3. Dela Zērnesci la Brașovū.

Trenul mixtu: 6 ore 10 min. dimineața.
Trenul mixtu: 1 ora 14 min. după am.

4. Dela Ch.-Ogorheiu la Brașovū.

Trenul de persoane: 8 ore 18 min. dimi.
Trenul mixtu: 1 ora 49 min. după am.
Trenul mixtu: 6 ore 56 min. sera.

Plecarea trenurilor din Brașovū:

1. Dela Brașovū la Pesta

Trenul mixtu: 5 ore 10 min. dimineața.
Trenul accel.: 2 ore 45 min. după am.
Trenul de persoane: 7 ore 43 min. sera.

2. Dela Brașovū la Bucuresci:

Trenul accel.: 5 ore 15 minute dimi.
Trenul mixtu: 11 ore înainte de amēd.
Trenul accel.: 2 ore 19 min. după am.

3. Dela Brașovū la Zērnesci:

Trenul mixtu: 9 ore 5 min. dimineața.
Trenul mixtu: 3 ore 16 min. după am.

Dela Brașovū la Ch.-Ogorheiu.

Trenul de persoane: 5 ore 46 min. dimi.
Trenul mixtu: 8 ore 50 minute a. m.
Trenul mixtu: 3 ore 10 min. după am.